

СПРАВА «КАРТАШОВ ПРОТИ УКРАЇНИ» (CASE OF KARTASHOV v. UKRAINE)

(заява № 66362/11)

Стислий виклад рішення від 17 грудня 2020 року

Заявника було затримано після отримання ним стверджуваного хабаря від його клієнта. Слідчий допитав клієнта заявника та його дружину і офіційно визнав їх потерпілими у справі. На їхніх показаннях ґрунтувались пред'явлені заявнику обвинувачення.

31 грудня 2009 року Жовтневий районний суд міста Маріуполя (далі — суд першої інстанції), посилаючись зокрема, на показання потерпілих, протоколи працівників міліції, а також відеозапис зустрічі дружини потерпілого і заявника, визнав його винним у вчиненні замаху на шахрайство та у підбурюванні до надання хабаря і обрав йому покарання у виді позбавлення волі на строк чотири роки. Апеляційний суд у зв'язку з низкою порушень у документуванні відеозапису скасував вирок суду першої інстанції та повернув справу на новий розгляд іншим складом суддів.

Під час нового судового розгляду суд першої інстанції дослідив відеозапис зустрічі і вирішив визнати відеозапис недопустимим доказом і вилучити його з доказової бази. Суд неодноразово викликав потерпілих, але вони не з'явилися з невідомих причин. Згодом потерпілі подали заяву з проханням розглянути справу за їхньої відсутності. Суд вирішив оголосити показання потерпілих та слідчого, який проводив досудове слідство у справі.

21 жовтня 2010 року суд першої інстанції знову визнав заявника винним за тими самими обвинуваченнями та обрав йому таке ж покарання. Апеляційний суд та Вищий спеціалізований суд України з розгляду цивільних і кримінальних справ відхилили скарги заявника та залишили вирок суду першої інстанції без змін.

До Європейського суду з прав людини (далі — Європейський суд) заявник скаржився на порушення пункту 1 та підпункту «d» пункту 3 статті 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (далі — Конвенція) у зв'язку з тим, що вирок, яким засудили заявника, частково ґрунтувався на показаннях потерпілих, які не були допитані суддею, який виніс вирок.

Європейський суд вказав, що новий склад суду не допитав жодного зі свідків. Європейський суд дійшов висновку, що з огляду на принципову зміну у доказовій базі, яка сталася під час нового судового розгляду, національні суди не забезпечили достатньо гарантій для загального справедливого судового розгляду, оскільки склад суду першої інстанції повністю змінився і новий склад не зміг особисто допитати свідків та потерпілих у справі, а лише посилався на протоколи судових засідань із показаннями, які вони надали під час попереднього судового розгляду, та констатував порушення пункту 1 та підпункту «d» пункту 3 статті 6 Конвенції.

ЗА ЦИХ ПІДСТАВ СУД ОДНОГОЛОСНО

«1. *Оголошує* заяву прийнятною;

2. *Постановляє*, що було порушено пункт 1 та підпункт «d» пункту 3 статті 6 Конвенції;

3. *Постановляє*, що:

(а) упродовж трьох місяців держава-відповідач повинна сплатити заявнику 3 600 (три тисячі шістсот) євро та додатково суму будь-якого податку, що може нараховуватися, в якості відшкодування моральної шкоди; ця сума має бути конвертована в національну валюту держави-відповідача за курсом на день здійснення платежу

(б) із закінченням зазначеного тримісячного строку до остаточного розрахунку на зазначену суму нараховуватиметься простий відсоток (*simple interest*) у розмірі граничної позичкової ставки Європейського центрального банку, яка діятиме в період несплати, до якої має бути додано три відсоткові пункти;

4. *Відхиляє* решту вимог заявника щодо справедливої сатисфакції».